

Labklājības ministrija

Darbs ar ģimenēm ar bērniem

**Sociālo pakalpojumu kvalitātes
kontroles departaments**

2015.gada 16.aprīlis

Labklājības ministrija

Sociālo pakalpojumu sniegšanu regulējošie normatīvie akti

- **Likums „Par sociālo drošību”**
- **Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums**
- **MK 03.06.2003 noteikumi Nr.291 “Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”**

Noteiktas vispārīgās prasības institūcijas darbībai, prasības sociālo pakalpojumu sniegšanas vietai, prasības, kas jāievēro pakalpojuma sniegšanas procesā, ir noteikta nepieciešamība veikt individuālu sociālās aprūpes un rehabilitācijas darbu ar klientu

Labklājības ministrija

Sociālo pakalpojumu kvalitātes kontroles departaments kontrolē sociālo pakalpojumu sniegšanu regulējošo normatīvo aktu ievērošanu, kā arī sociālo pakalpojumu kvalitāti un sociālo pakalpojumu sniedzēju atbilstību normatīvo aktu prasībām un administratīvi soda sociālo pakalpojumu sniedzējus par izdarītajiem pārkāpumiem (SPSPL 14.panta pirmā daļa 4.punkts)

Viena no pārbaužu prioritātēm darbs ar ģimenēm ar bērniem sociālajos dienestos

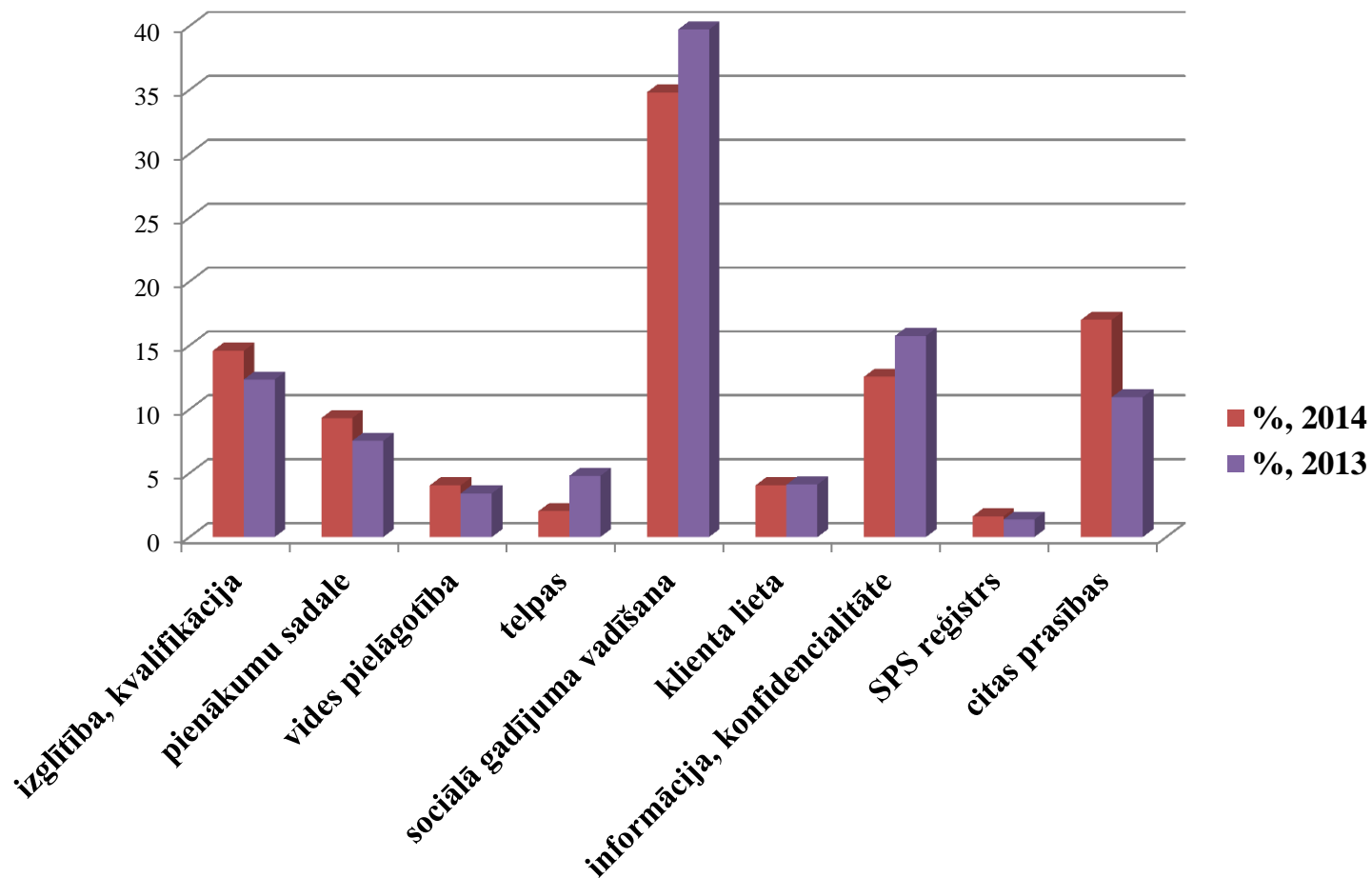
Veiktās pārbaudes laika periodā no 2013.-2015.gadam

Periods	Pārbaužu skaits	plānotās	neplānotās	Dokumentu pārbaudes
Līdz 01.04.2015.	4	3	1	-
2014	20	10	1	9
2013	24	5	6	13
Kopā:	48	18	8	22

Labklājības ministrija

Neatbilstības % pa grupām sociālajos dienestos

Labklājības ministrija

Darbinieku izglītība un kvalifikācija

- **darbinieku skaits** (vismaz viens sociālā darba speciālists uz katriem tūkstoš iedzīvotājiem);
- **darbinieki ar atbilstošu izglītību** (t.sk. attālinātajos punktos)
- **sociālajiem darbiniekiem darbam ar ģimeni ar bērniem atbilstoša izglītība, un apgūtas speciālās zināšanas un prasmes bērnu tiesību aizsardzības jomā, riska faktoru novērtēšana ģimenēs**
- **apmācību vajadzību identificēšana un nodrošināšana normatīvajos aktos noteiktajā apmērā** (kursi, konferences, semināri u.c.)
- **konsultatīvs atbalsts (supervīzija) sociālā darba speciālistiem normatīvajos aktos noteiktā apmērā**

Labklājības ministrija

Pienākumu sadale

Vadītājs:

- **nodrošina vienmērīgu un racionālu darba uzdevumu sadali starp darbiniekiem un vērtē darbinieku noslogotību**
- **amata apraksti izstrādāti atbilstoši profesiju klasifikatorā noteiktajam** (deleģē darba uzdevumus atbilstoši darbinieka profesionālai kompetencei)
- **nodrošina iestādē izveidoto regulāru iekšējās kontroles procesu uzraudzību t.sk. darbiniekiem deleģēto pienākumu izpildes uzraudzību un risku vadību**
- **vērtē klientu apmierinātību ar darbinieku sniegtajiem pakalpojumiem, u.c.**

Labklājības ministrija

Telpas, vides pieejamība

- **sociālā darba speciālistiem atbilstoši darba apstākļi privātai, konfidenciālai sarunai ar klientu**
- **personām ar pārvietošanās grūtībām piemērotas dienesta telpas**, piem. pie ieejas ēkā izveidota uzbrauktuve, pieejamas speciālistu pieņemšanas telpas, pieejamas un atbilstoši aprīkotas sanitārās telpas

Labklājības ministrija

Informācijas pieejamība, konfidencialitāte

• ierobežotas pieejamības informācijas uzglabāšana atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem nosacījumiem par fizisko personu datu aizsardzību

• informācijas pieejamība sociālajā dienestā un mājas lapā par:

- ✓ sociālo pakalpojumu sniedzēja mērķiem, uzdevumiem, funkcijām un organizatorisko struktūru
- ✓ pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību
- ✓ valsts un pašvaldības finansēto sociālo pakalpojumu piedāvājumu un saņemšanas iespējām novada iedzīvotājiem
- ✓ darbinieku, iestādes vadības pieņemšanas laikiem
- ✓ iesniegumu, priekšlikumu vai sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtību, u.c.

Labklājības ministrija

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktie sociālo pakalpojumu sniegšanas pamatprincipi:

- **sociālos pakalpojumus sniedz pamatojoties uz sociālā darba speciālista veiktu personas individuālo vajadzību un resursu novērtējumu**
- **sociālos pakalpojumus nodrošina klienta dzīvesvietā vai iespējami tuvu tai, un tikai tad, ja šāds pakalpojumu apjoms nav pietiekams, tiek nodrošināta sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija ilgstošas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā**
- **nodrošina starpprofesionālu un starpinstitucionālu sadarbību**

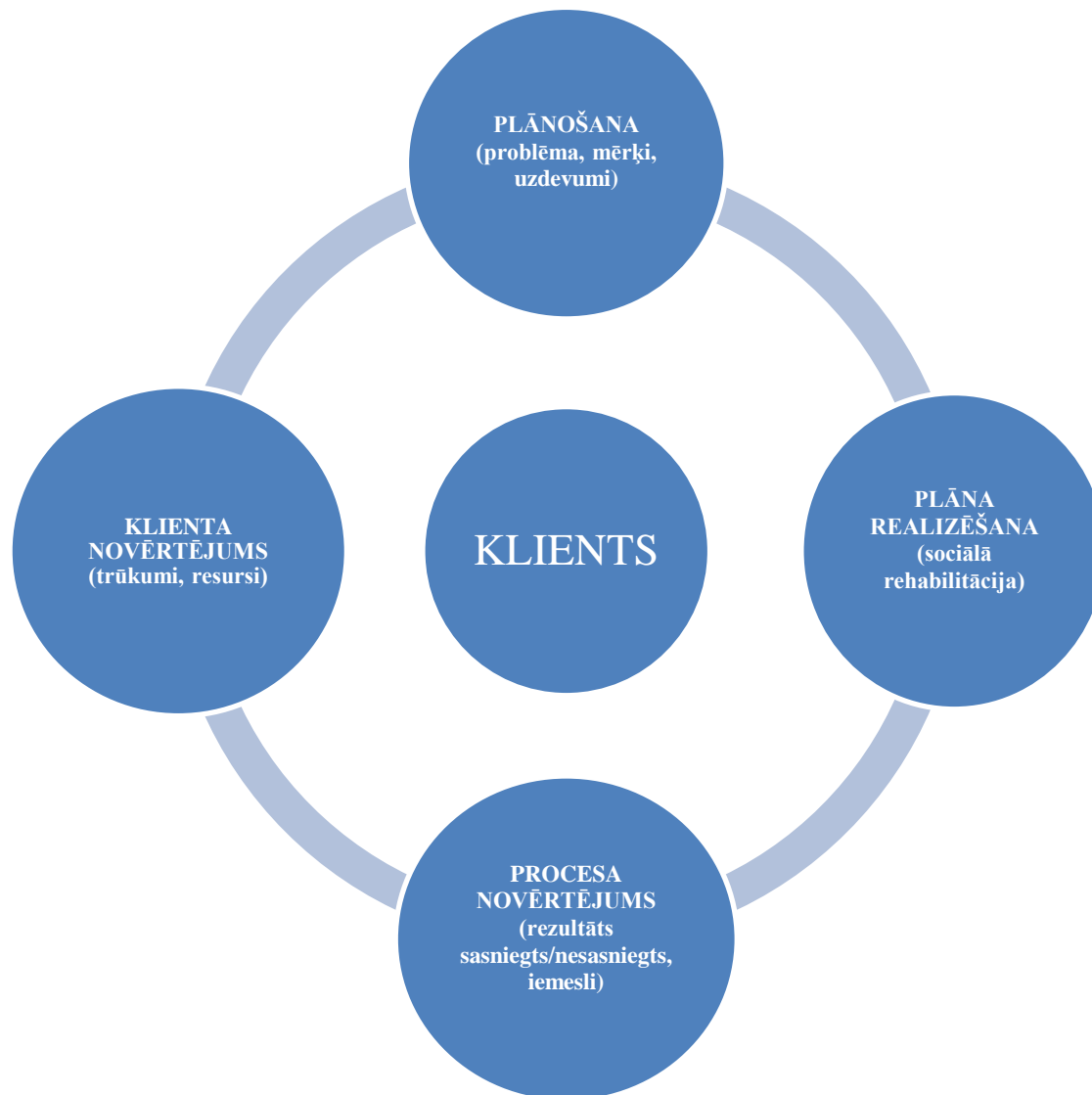
Labklājības ministrija

- **bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem nodrošināma aprūpe ģimeniskā vidē – audžuģimenē, pie aizbildņa, un ja tas nav iespējams, aprūpe tiek nodrošināta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā**
- **laikā, kamēr bērns atrodas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, pašvaldības sociālais dienests un bāriņtiesa sadarbībā ar institūcijas darbiniekiem veic pasākumus, lai sekmētu bērna atgriešanos ģimenē, uzturētu kontaktus starp bērnu un vecākiem vai meklētu iespēju nodrošināt bērna aprūpi citā ģimenē**

Labklājības ministrija

Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem

Labklājības ministrija

Klienta situācijas novērtēšana

klienta funkcionēšanas spēju novērtēšana:

- nosaka klienta sociālās, psiholoģiskās un fiziskās funkcionēšanas līmeni
- apzina sociālo faktoru ietekmi uz klienta sociālo funkcionēšanu
- risku novērtējums

Labklājības ministrija

Novērtēšanas metodes

- **genogramma**
- **ekokarte**
- **vides un personas resursu skala (stipro un vājo pušu izvērtējums, iekšējo un ārējo resursu izvērtējums)**
- **funkcionālās novērtēšanas skala ("zirneklis")**
- **pamatvajadzību novērtējums**
- **riska faktoru novērtēšana ģimenēs, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi** (saskaņā ar MK noteikumu Nr. 291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 1.pielikumā minētiem kritērijiem un 2.pielikumā noteikto anketu) u.c.

sociālā gadījuma konstatācija, intervences uzsākšana

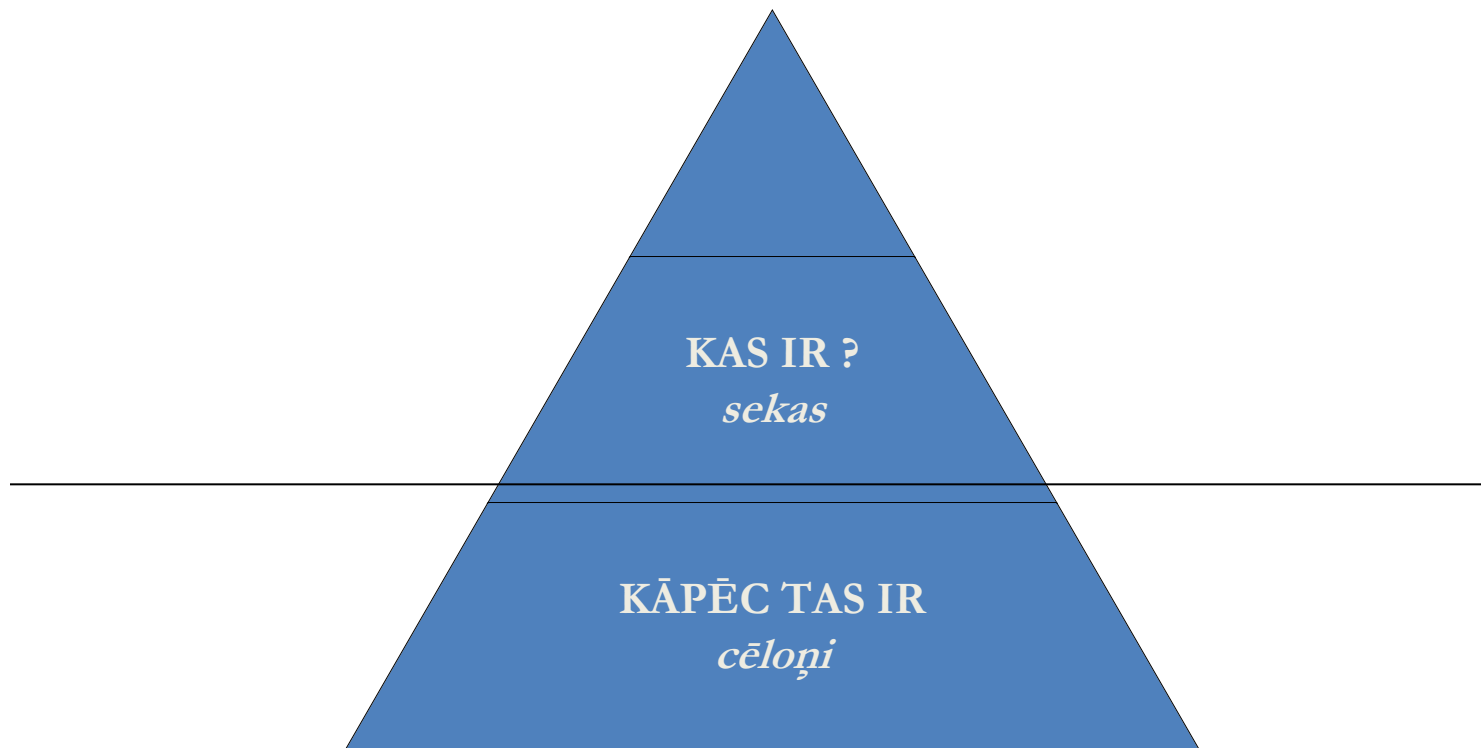

Labklājības ministrija

Plānošana

Sociālās problēmas definēšana

**Novērtēšanas rezultātā tiek noteiktas problēmas,
identificē problēmu cēloņus, būtiskumu**

Labklājības ministrija

Plānošana

(sociālās rehabilitācijas/intervences plāns)

- **definēti mērķi, konkrēti, terminēti uzdevumi, sagaidāmie rezultāti un atbildīgais**
- **vienojas ar klientu** par veicamajiem pasākumiem sociālās problēmas atrisināšanai vai mazināšanai
- **nosaka sadarbību ar citām institūcijām** (bāriņtiesa, policija, skola, slimnīca, u.c.)
- **plāno nepieciešamos sociālos pakalpojumus un/vai sociālo palīdzību**
- **tiek norunāti tikšanās laiki**

Labklājības ministrija

Plāna realizēšana

nodrošina sociālā pakalpojuma sniegšanas procesa atspoguļojumu:

- ✓ **apliecinājumi par plānoto uzdevumu izpildi/neizpildi** (apmeklējumu, reģistrācija, sarunu protokoli, u.c.) **aktivitāšu**
- ✓ **klientu motivēšana, izglītošana, konsultēšana**
- ✓ **sadarbība ar citām institūcijām un speciālistiem** (bāriņtiesa, policija, skola, slimnīca, sociālo pakalpojumu sniedzēji, psihologs, u.c.)
- ✓ **speciālistu rekomendāciju ieviešana**
- ✓ **informācija par piešķirtajiem sociālajiem pakalpojumiem vai sociālo palīdzību** (nodrošina pakalpojumu piesaisti mainīgās situācijās)

Labklājības ministrija

Novērtēšana

Datu apkopošana, analīze par klienta situācijas izmaiņām un intervences procesa efektivitāti

- **novērtē situācijas izmaiņas**
- **novērtē sasniegtos/nesasniegtos mērķus**
- **novērtē klienta sadarbību un motivāciju**

Ar novērtēšanas rezultātiem pamato izmaiņas turpmākajā rehabilitācijas/intervences plānā vai pamato intervences noslēgumu.

Labklājības ministrija

Klienta lieta

klienta lieta – sociālā darbinieka veidots dokumentu kopums par sociālo gadījumu, kuru izmanto sociālā gadījuma risināšanas gaitā iegūtās informācijas pierakstīšanai, sistematizēšanai

- ✓ saturiska kvalitāte
- ✓ izsekojamība
- ✓ apjoma samērīgums

• nodrošināta atbilstoša lietas noformēšana un uzglabāšana

• klientam ir tiesības iepazīties ar savas lietas materiāliem

Labklājības ministrija

Vēršam uzmanību!!!

- **savlaicīgs preventīvais darbs** (atbalsta grupas, izglītojoši pasākumi, pasākumi ģimenēm), **riska ģimeņu atpazīšana**
- **krīzes situāciju atpazīšana un neatliekama rīcība ārkārtas situācijās**, piem. bērna drošības apdraudējuma gadījumi
- **reagēšana uz būtiskām izmaiņām un to dokumentēšana**
- **samērīga un pamatota iejaukšanās no dienesta speciālistu puses**
- **gadījuma vadīšanas pēctecības nodrošināšana**
- **uzraudzības pasākumu noteikšana pēc gadījuma slēgšanas**
- **atbalsta pakalpojumu attīstīšana**, piem. ģimenes asistenti, atbalsta personas ģimenēm, u.c.
- **nodrošina iestādē izveidoto regulāru iekšējās kontroles procesu uzraudzību** t.sk. sociālā gadījuma vadīšanu

Labklājības ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Konsultācijas:

Sociālo pakalpojumu kvalitātes kontroles departaments

Inese Kukore, inese.kukore@lm.gov.lv, 67021564

Dzintra Kandere, dzintra.kandere@lm.gov.lv, 67021650

Laila Stabulniece, laila.stabulniece@lm.gov.lv, 67021677